

Helsingin kaupungin kirjaamo
PL 10 (Pohjoisesplanadi 11–13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Asianna HEL 2012-003142, hankenumero 1563_1

TAPANILAN ASEMANSEUDUN ETELÄOSA, HSY:N KANNANOTTO ASEMAKAAVAMUUTOKSEN OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMAAN

Tapanilan aseman eteläpuoliseen teollisuuskortteliin tutkitaan asuntovaltaista rakentamista. Tapettitehtaan tontilla sijaitsee käytössä olevia yleisiä vesihuoltolinjoja, jotka tulee huomioida kaavoituksessa.

Kaavoituksen yhteydessä tulee selvittää johtosiirtojen ja mahdollisen uuden vesihuollon tarve ja kustannukset sekä huomioida riittävät tilavaraukset vesihuollon putkille ja laitteille.

HSY:n yhteyshenkilönä asiassa toimii alueinsinööri Tarmo Hyvärinen, puh. (09) 1561 3312.

Saara Neiramo
yksikön päällikön sijainen

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Helsingin kaupunki
Kirjaamo

helsinki.kirjaamo@hel.fi

Viite: kirje 13.4.2018 (HEL 2012-003142)

Lausunto Tapanilan asemanseudun eteläosan asemakaavamuutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta

Liikennevirasto on tutustunut osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan ja antaa lausuntonsa rautateiden näkökulmasta.

Suunnittelualue sijoittuu Tapanilan aseman eteläpuoliselle alueelle Pasila – Riihimäki -rataosan molemmille puolelle. Asemakaavamuutoksen tavoitteena on mahdollistaa asumispainotteista täydennysrakentamista molemmiin puoliin päärataa aseman läheisyydessä. Radan länsipuoliseen teollisuuskortteliin tutkitaan uutta asuinkerrostalorakentamista ja siihen liittyviä katutason liiketiloja. Radan itäpuolella tutkitaan täydennysrakentamismahdollisuuksia asuinkerrostalojen korttelissa ja pienellä puistoalueella. Lisäksi mahdollistetaan pääradan suuntaisen pyöräilybaanan sijoittaminen radan itäpuolelle.

Pääradan lisäraidevaraukset

Ratahallintokeskuksen (nyk. Liikennevirasto) johtoryhmän vuonna 2009 tekemän linjauksen mukaisesti Pasila – Kerava -rataosalla tulee pitkällä tähtäimellä varautua kahteen lisäraiteeseen (yhteensä kuusi raidetta). Lisäraidevaraukset ovat pitkän aikavälin varauksia, joiden toteuttamisaikataulu ei ole tiedossa ja joista ei ole yksityiskohtaisia suunnitelmia. Vaihtoehtona lisäraiteiden mahdollistamalle pääradan kapasiteetin lisäykselle on Lentorata, jonka toteutuksesta ei myöskään ole ratalain mukaisia suunnitelmia tai päätöksiä. Rautatien läheisyyteen sijoittuvissa asemakaavoissa on turvattu lisäraiteiden toteuttamisedellytykset tulevaisuudessa.

Liikennevirasto on laatinut vuonna 2016 aluevarausselvityksen sekä vuonna 2018 sen tarkennuksen Pasila – Kerava -rataosalle lisäraiteiden tilantarpeen selvittämiseksi. Tapanilan aseman eteläpuolisella alueella selvityksen mukaiset lisäraidevaraukset sijoittuvat nykyisten raiteiden molemmille puolille. Selvityksen mukaan asemakaavamuutoksen suunnittelualueella voimassa olevan asemakaavan mukainen rautatiealue mahdollistaa lisäraiteiden toteuttamisen radan molemmille puolille. Aluevarausselvityksen perusteella Tapanilan asemalla on tarpeen varautua myös uuteen reunalaituriin radan itäpuolella sekä Fallkullantien ylikulkusillan muutoksiin ja sillan jatkamiseen. Asemakaavamuutosta laadittaessa tulee huomioida lisäraiteiden aluevarausselvityksessä osoitetut ratkaisut ja säilyttää rautatiealueen nykyinen laajuus.

21.5.2018

Lisätietoja lisäraiteiden aluevaraus selvityksestä antaa projektipäällikkö Anna Miettinen (Anna.Miettinen@liikennevirasto.fi, p. 029 534 3837).

Raideliikenteen melu, runkomelu ja tärinä

Liikennevirasto edellyttää, että kaavoitettaessa alueita radan läheisyydessä on tapauskohtaisesti otettava huomioon mahdolliset junaliikenteen aiheuttamat melu-, runkomelu- ja tärinähaitat. Melun- ja tärinätorjunnassa tulee kiinnittää erityistä huomiota haittojen ennaltaehkäisyyn toimintojen sijoitusratkaisuksista päätettäessä. Kaavatyön yhteydessä tulee laatia riittävät selvitykset melun ja tärinän leviämisestä ja osoittaa niiden pohjalta tarvittavat kaavamääräykset haittojen torjumiseksi.

Melun osalta kaavoituksessa on noudatettava Valtioneuvoston päätöksen (993/1992) mukaisia melun ohjearvoja. Lisäksi on huomioitava esimerkiksi raskaasta tavarajunaliikenteestä, ratapihan toiminnasta tai vaihteiden ylityksestä aiheutuva hetkellinen maksimimelutaso Uudenmaan ELY-keskuksen oppaan *Melun- ja tärinätorjunta maankäytön suunnittelussa (2/2013)* mukaisesti (sisätiloissa hetkellinen maksimimelu yöaikaan alle 45 dB AFmax). Melualueelle ei tule kaavoittaa melulle herkkää maankäyttöä ilman asianmukaisia selvityksiä ja tarvittavaa melunsuojausta. Runkomelun osalta tulee huomioida VTT:n laatiman esiselvityksen *Maaliikenteen aiheuttaman runkomelun arviointi* (VTT tiedotteita 2468) suositus runkomelutason raja-arvosta (Lprm) 30/35 dB. Yleensä runkomeluhaitat ulottuvat 60 m (pehmeikkö) - yli 200 m (kallio) etäisyydelle rautatiestä (VTT:n tiedotteita 2468).

Kaavoituksessa on huomioitava raideliikenteen tärinän aiheuttama rakennuksen vaurioitumisriski ja vaikutus asuinmukavuuteen. Tärinälle herkkää maankäyttöä ei tule osoittaa tärinäherkille alueille ilman tärinänvaimennustoimenpiteitä edellyttävää kaavamerkintää tai -määräystä. Tärinälle herkällä maaperällä kuten savikolla tärinä voi ulottua jopa yli 200 metrin päähän radasta. Tärinälle herkimpiä rakennuksia ovat yleensä puolitoista tai kaksikerroksiset puurakenteiset talot. Tärinähaittojen poistaminen jo rakennetuilta alueilta jälkikäteen on vaikeata, ellei mahdollonta ja korjaustoimenpiteet kalliita.

Tärinän osalta kaavoituksessa tulee huomioida VTT:n selvitys *Suositus liikennetärinän mittaamisesta ja luokituksesta* (VTT tiedotteita 2278). Suosituksen mukaan asuinrakennuksen tärinä ei saa ylittää uusilla asuinalueilla värähtelyluokan C arvoa $V_{w,95} \leq 0,30$ mm/s ja vanhoilla asuinalueilla värähtelyluokan D arvoa $V_{w,95} \leq 0,60$ mm/s. Mikäli kyse ei ole asuinrakennuksesta ja tilojen käyttötarkoitus on sellainen, että liikenteen ei katsota haittaavan lepoa (esim. kaupat, kahvilat, ostoskeskukset, tavaratalot, liikuntatilat), tavoiteraja voi olla kaksinkertainen em. arvoihin nähden (VTT tiedotteita 2569). Liikenteen tärinästä ja runkomelusta on lisäksi olemassa mm. seuraavat VTT:n julkaisut: *Suositus liikennetärinän arvioimiseksi maankäytön suunnittelussa* (VTT working papers 50, Espoo 2006), *Ohjeita liikennetärinän arviointiin* (VTT tiedotteita 2569, Espoo 2011) ja *Rakennukseen siirtyvän liikennetärinän arviointi* (VTT tiedotteita 2425, Espoo 2008). Julkaisuissa on annettu tärinään liittyviä suosituksia. Julkaisuja on saatavissa sähköisenä osoitteesta: <http://www.vtt.fi/publications/index.jsp>.

Liikennevirasto muistuttaa, että melun- ja tärinätorjuntavastuun periaatteena on vastuun kuuluminen sille taholle, jonka suunnittelemista toimenpiteistä melun- ja

21.5.2018

tärinätorjuntatarve syntyy. Näin ollen Liikennevirasto ei osallistu uuden maankäytön johdosta aiheutuviin mahdollisiin melun- ja tärinätorjunnan kustannuksiin.

Liikennevirastolla ei ole muuta huomautettavaa kaavahankkeesta. Maanteiden osalta lausunnon antaa toimivaltainen ELY-keskus.

Päivi Nuutinen
johtaja
hankesuunnitteluosasto

Ville Vuokko
maankäytön asiantuntija
hankesuunnitteluosasto

Tiedoksi Eero Liehu
Antero Kaukonen
Anna Miettinen
Kaj Grönqvist, RRM Oy
Uudenmaan ELY-keskus, Y-vastuualue

Tämä asiakirja on allekirjoitettu

Lista allekirjoittajista

Allekirjoittaja

Todennus

Ville Vuokko

21.05.2018 10:52:43

Asianhallinta

21.05.2018 10:52:41

Päivi Nuutinen

21.05.2018 10:53:55

Proxy

21.05.2018 10:53:40

23.05.2018

218/10.02.03.00/2018

Helsingin kaupunki
Kaupunkiympäristön toimiala
Kirjaamo
PL 10
00099 Helsingin kaupunki

Viite
Osallistumis- ja arviointisuunnitelma 13.4.2018

HELSINGIN SEUDUN LIIKENNE -KUNTAYHTYMÄN KANNANOTTO TAPANILAN ASEMANSEUDUN ASEMAKAAVAMUUTOKSEN VALMISTELUSTA (HEL 2012-003142 T 10 03 03 1563_1)

Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto valmistele asema-kaavan muutosta Tapanilan aseman ympäristöön. Suunnittelualue sijaitsee pääradan varressa Tapanilan aseman eteläpuolella molemmin puolin rataa. Etäisyys suunnittelualueelta asemalle on enimmilläänkin alle 500 metriä.

Radan länsipuolella tutkitaan teollisuuskorttelin muuttamista asuinpainotteiseksi. Alueella sijaitsee entinen tapettitehdas, joka tuhoutui tulipalossa. Radan itäpuolella suunnitellaan nykyisen matalan liikerakennuksen korvaamista uudella asuinkerrostalolla, jonka kivijalkaan toteutetaan liiketilaa. Lisäksi radan itäpuolella tutkitaan täydennysrakentamista Fallkullantien ja Jäkälätien risteuksen läheisyydessä olevalle viheralueelle. Radan itäpuolella varaudutaan myös radan suuntaisen pyöräilybaanin toteuttamiseen.

Suunnittelualueelta on tiheään junaliikenteen ansiosta nopeat joukkoliikenneyhteydet muun muassa Helsingin keskustaan, Pasilaan, Tikkurilaan ja Helsinki-Vantaan lentoasemalle. Junaliikenne täydentää bussiliikenne, joka tarjoaa yhteyksiä esimerkiksi Helsingin itäiseen kantakaupunkiin. Radan itäpuolella liikennöi lähibuslinja 702, jonka suunnittelualueella ja sen läheisyydessä olevia niin sanottuja virtuaalipysäkkejä ei ole merkitty maastoon. Radan länsipuolelle Viertolantien itäreunalle suunnitellaan kaavoituksen yhteydessä jalkakäytävä.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) toteaa asema-kaavamuutoksen valmistelusta seuraavaa:

Tapanilan aseman ympäristön kehittäminen ja täydennysrakentaminen tukevat hyvin Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelma HLJ 2015:n kärkitavoitteiden toteutumista. Alue sijaitsee olemassa olevien monipuolisten, nopeiden ja tiheiden joukkoliikenneyhteyksien varrella. Suunnittelualueen ympäristössä on jo olemassa hyvät jalankulku- ja pyöräily-yhteydet, joita

23.05.2018

218/10.02.03.00/2018

radan varteen suunniteltava baana entisestään parantaa. Baana parantaa esimerkiksi työmatkapyöräilyn edellytyksiä ja lisää pyöräilyn houkuttelevuutta pidemmilläkin matkoilla.

Suunnittelualueella ei nykytilanteessa ole bussipysäkkejä, mutta HSL esittää, että kaavatyön yhteydessä selvitetään pysäkkiverkoston kehittämistarpeet erityisesti linjan 74 reitin varrella kaava-alueella ja sen lähiympäristössä Vanhalla Tapanilantiellä, Viertolantiellä ja Päivölantiellä. Nykytilanteessa Viertolantiellä ei ole pysäkkejä, jolloin suunnittelualueen kohdalla pysäkkiväli on yli 500 metriä. Vastaavasti Vanhalla Tapanilantiellä on kolme pysäkkiparia 600 metrin matkalla.

Lisätietoja antaa liikennesuunnittelija Teuvo Syrjälä, puh. 040 486 7474.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)

Suvi Rihtniemi
toimitusjohtaja

Tero Anttila
osastonjohtaja

TIEDOKSI

Brita Dahlqvist-Solin
Anna Puolamäki
Antti Mentula
Juha Ruonala
Markku Granholm

Uudenmaan ELY
Uudenmaan ELY
Helsinki
Helsinki
Helsinki

Helsingin kaupungin kirjaamo
PL 10 (Pohjoisesplanadi 11–13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

HEL 2012-003142, Hankenumero 1563_1

TAPANILAN ASEMANSEUDUN ETELÄOSA, HSY:N KANNANOTTO ASEMAKAAVAMUUTOKSEN OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMAAN

Tapanilan aseman eteläpuoliseen teollisuuskortteliin tutkitaan asuntovaltaista rakentamista. Radan itäpuolella tutkitaan täydennysrakentamismahdollisuuksia asuinkerrostalojen korttelissa ja pienellä puistoalueella. Lisäksi mahdollistetaan pääradan suuntaisen pyöräilybaanan sijoittaminen radan itäpuolelle.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä esittää kannanottonaan asiasta seuraavaa:

Asemakaavamuutosalueen olemassa olevat yleisen vesihuollon verkostoyhteydet sijaitsevat Viertolantiellä ja Fallkullantiellä. Lisäksi radan länsipuolella Viertolantie 6 kiinteistöllä johtokujalla sijaitsee yleinen jäte- ja hulevesiviemäri. Näitä varten tulee asemakaavaan merkitä vähintään 8 metriä leveä johtokuja. Kaavamääräyksenä tulee lisäksi mainita, että johtokuja-alueelle ei saa sijoittaa kiinteitä tai raskaita rakenteita eikä istuttaa puita tai pensaita. Asemakaavan laatimisen johdosta muodostuvien uusien tonttien kytkentä vesihuoltoon tarkastellaan kustannusarvioineen kaavoituksen edetessä ja esitetään kaavaselostuksen osana vesihuollon esisuunnitelmassa. Mikäli jatkosuunnittelussa todetaan, että asemakaavamuutos edellyttää yleisen vesihuollon siirtoa, tulee johtosiirrot suunnitella ja toteuttaa hankkeen yhteydessä yhteistyössä HSY:n kanssa. Suunnitelmat hyväksytetään HSY:llä.

Kaupungin hulevesistrategian mukaisesti tulee selvittää alueella muodostuvien hulevesien imeytys- ja viivytysmahdollisuudet ja huomioida niiden vaatimat tilavaraukset.

Yhteyshenkilönä toimii alueinsinööri Minna Järvenpää, puh. (09) 1561 3305.

Saara Neiramo
yksikön päällikön sijainen

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.